

Programmabegroting
en
Financiële begroting
2027 – 2030

Inhoudsopgave

Bestuurlijk voorwoord

Inleiding	1
Opbouw begroting	2
Samenvatting financiële begroting	4
Besluitvormingsproces begroting	6

Deel 1 Beleidsbegroting: programma's

Programma 1: Bestuur en organisatie

Bestuur en organisatie (begroting Regio Achterhoek)	8
--	---

Programma 2: Ontwikkellijnen

2.1 Veerkrachtige samenleving	15
2.2 Economie als stuwende kracht	17
2.3 Ruimte in balans	18

Programma 3: Bedrijfsvoering en Rente

Bedrijfsvoering en rente (begroting Regio Achterhoek)	20
--	----

Deel 2 Beleidsbegroting: paragrafen

1. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	22
2. Paragraaf financiering	26
3. Paragraaf bedrijfsvoering	29
4. Paragraaf subsidies	31

Deel 3: Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten per programma	35
Meerjarenraming 2027-2030	36
Toelichting op baten en lasten	37

Bijlagen

Formatieplan	41
Staat van reserves en voorzieningen	43
Taakvelden	46
Verzamelstaat bijdragen gemeenten	47

Bestuurlijk voorwoord

Wij bieden u de begroting aan voor het jaar 2027 van Achterhoek ambassadeurs; het Achterhoekse samenwerkingsverband van de acht Achterhoekse gemeenten, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de provincie Gelderland. De regionale 3O samenwerking is terug te vinden in de opbouw van deze begroting. De begroting is qua inhoud breder dan alleen de taken die Regio Achterhoek uitvoert. Zo willen we zichtbaar maken wat er buiten onze eigen (Regio Achterhoek) organisatie gedaan wordt door de partijen die samen met ons Achterhoek ambassadeurs vormen.

Bij de evaluatie in 2024 is geconstateerd dat er behoefte is om de inhoudelijk agenda en rolneming van de Achterhoek Ambassadeurs tegen het licht te houden. En in het verlengde daarvan de huidige visie 2030 te actualiseren en vernieuwen. Beide processen zijn in 2025 gestart. In mei 2026 zal de conceptvisie aan de Achterhoek Raad ter bespreking worden voorgelegd. De visie bestaat uit een scherpe ambitie richting 2050, drie ontwikkellijnen en een beschrijving van hoe we dit willen gaan waarmaken (de realisatiekracht). 8RHK ambassadeurs is de verbindende schakel tussen strategie en uitvoering en dragen bij aan het versterken van de positie, zichtbaarheid en slagkracht van de regio. Agendasettend, Ontwikkeland, Vernieuwend, Verbindend, Uitdragend en Realiserend.

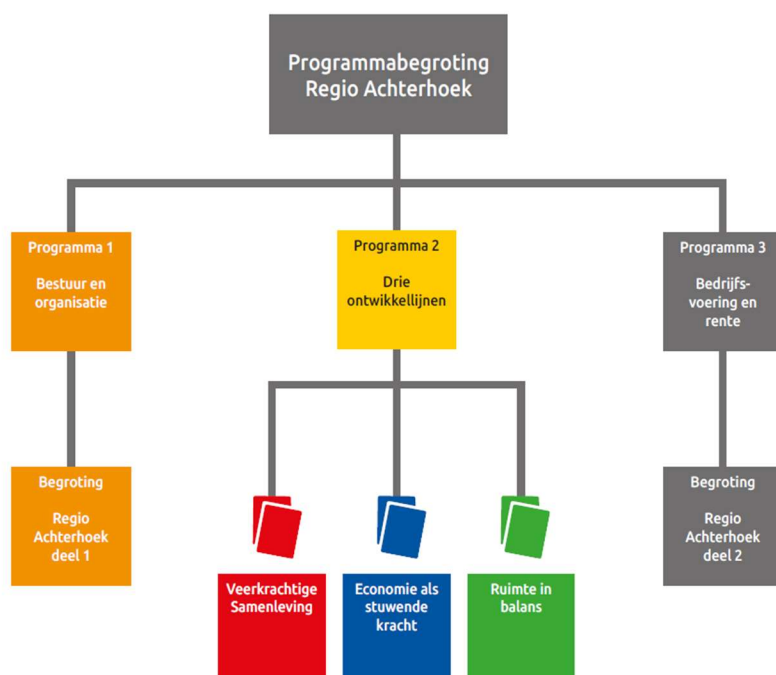
De drie ontwikkellijnen verwerken we ook in onze begroting 2027. De begroting bestaat dan uit de programma's 'Bestuur en organisatie', 'Ontwikkellijnen' en 'Bedrijfsvoering en rente'. De organisatie van de Achterhoek ambassadeurs (Regio Achterhoek) is de basis en motor voor het programma Bestuur en organisatie. De activiteiten en begroting van Achterhoek ambassadeurs zijn in dit onderdeel te vinden. Hieraan is ook de inwonerbijdrage voor de organisatiekosten vanuit gemeenten gekoppeld. Deze ontwikkellijnen worden 3O bestuurlijk aangestuurd en richten zich op concrete ontwikkelprogramma's. Het programma Ontwikkellijnen geeft inzicht in de doelen, activiteiten en projecten per ontwikkellijn/thema. Met deze begrotingsvorm maken we de doelstellingen van de Achterhoekse samenwerking zichtbaar en controleerbaar.

Het projectenoverzicht dat per Ontwikkellijn is bijgevoegd is niet uitputtend, want er zijn steeds projecten in ontwikkeling en ook buiten ons zichtveld lopen projecten die bijdragen aan de doelen. Voor de opgenomen projecten geldt dat er vanuit Achterhoek ambassadeurs een bijdrage beschikbaar is gesteld. Programma 2 van de begroting is bedoeld ter informatie en niet ter vaststelling. De projecten van dit programma worden voor het grootste deel uitgevoerd door initiatiefnemers en maken geen onderdeel uit van de begroting van Regio Achterhoek.

NB In de begroting hanteren we de officiële naam van de samenwerkingsregeling: Regio Achterhoek. Voor de 3O-samenwerking gebruiken we de naam Achterhoek ambassadeurs.

Opbouw begroting

De programmabegroting van Regio Achterhoek bestaat uit 3 programma's; 'Bestuur en organisatie', 'Ontwikkelijnen' en 'Bedrijfsvoering en Rente'. De werkzaamheden voor de grensoverschrijdende samenwerking zijn niet terug te vinden als een apart thema, het is onderdeel van de verschillende thema's. De werkzaamheden van de Achterhoek Board, de Achterhoek Raad en het algemeen/dagelijks bestuur komen terug in het programma Bestuur en organisatie. Ook zijn hier lobby, communicatie, monitoring en subsidiewerkzaamheden ondergebracht.

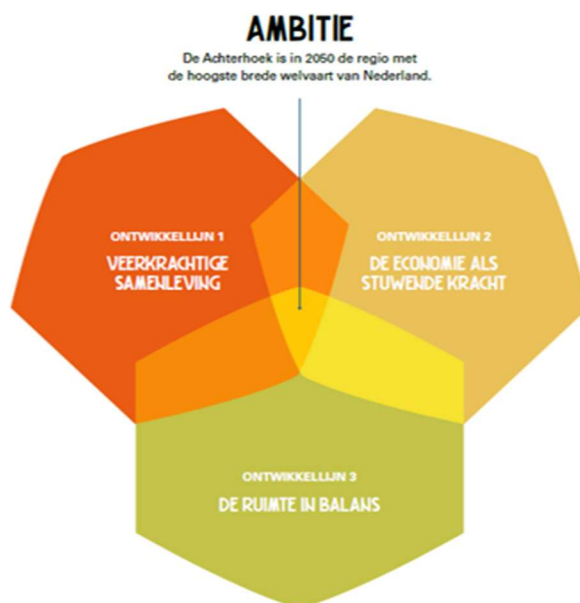

Actuele ontwikkelingen

Onderstaand de ontwikkelingen die van invloed zijn op de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030.

Inhoudelijke agenda en rolneming

Bij de evaluatie in 2024 is geconstateerd dat er behoefte is om de inhoudelijk agenda en rolneming van de Achterhoek Ambassadeurs tegen het licht te houden. En in het verlengde daarvan de huidige visie 2030 te actualiseren en vernieuwen. In mei 2026 zal de conceptvisie 'Op weg naar 2050. Kom maar op!' aan de Achterhoek Raad ter bespreking worden voorgelegd. De visie bestaat uit een scherpe ambitie richting 2050, drie ontwikkelijnen en een beschrijving van hoe we dit willen gaan waarmaken (de realisatiekracht). De ambitie is om in 2050 de regio te zijn met de hoogste brede welvaart in Nederland. De drie inhoudelijke ontwikkelijnen vormen de pijlers waar onze ambitie op rust en de gebieden waar we extra op in willen zetten.

Elke ontwikkellijn heeft een eigen ambitie. Die zijn (in concept):

1. *De Achterhoek is in 2050 de meest veerkrachtige regio van Nederland – met sterke netwerken, talent en onderlinge solidariteit als basis.*
2. *In 2050 is de Achterhoek dé MKB-regio van Europa.*
3. *In 2050 is het Achterhoekse landschap veerkrachtig en herkenbaar. Ontwikkeling heeft bijgedragen aan landschapskwaliteit, vitale kernen en een duurzaam economisch fundament.*

Deze ontwikkellijnen worden 30 bestuurlijk aangestuurd en richten zich op concrete ontwikkelprogramma's. 8RHK ambassadeurs is de verbindende schakel tussen strategie en uitvoering en dragen bij aan het versterken van de positie, zichtbaarheid en slagkracht van de regio.

De besluitvorming over de concept Visie 2050 en daarmee de inhoudelijke agenda volgt in november. De organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes worden binnen de bestaande financiële kaders uitgewerkt.

Langjarige investeringen in de Achterhoek (Nationaal Programma Vitale Regio's)

Naast de Visie 2050 werken we ook aan het Regioplan in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Het regioplan is het instrument waarmee we de onderwerpen uit onze visie agenderen in ons gesprek met het Rijk.

Het Regioplan sluit dus nauw aan bij de drie ontwikkellijnen in de Visie 2050 maar heeft een bredere scope. Zo komen ook thema's als Veiligheid (incl. ondermijnende criminaliteit en sociale cohesie) en Rijkswerkgelegenheid aan bod. Het Regioplan moet leiden tot (structurele) Rijksinvesteringen in de Achterhoek. Vanuit het Rijk zijn procesmiddelen beschikbaar gesteld om gedurende 3 jaar (2025-2027) het NPVR voor de Achterhoek handen en voeten te geven.

Overige actuele ontwikkelingen

In mei wordt het nieuwe regiomerk voor de Achterhoek gepresenteerd. We kennen in de regio veel initiatieven en samenwerkingen en door samen hetzelfde verhaal over de regio te vertellen versterken we onze zichtbaarheid, onderlinge samenhang en trots en verbondenheid. Samen met Achterhoek Toerisme is de afgelopen periode gewerkt aan een regiobreed merk, waarin ondernemers, bezoekers, overheden, organisaties, en inwoners zich herkennen. De uniforme profilering van de regio helpt ook om de lobbyagenda te versterken.

Samenvatting financiële begroting

Financiële uitgangspunten 2027

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- **Een structureel sluitende begroting**

Een structureel sluitende begroting is volgens de eisen van de Provincie een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor structurele dekking in het laatste jaar. Het algemeen bestuur heeft echter aangegeven een structureel sluitende begroting vanaf het eerste jaar tot en met het laatste jaar van de meerjarenraming te willen.

- **Realistisch begroten**

We hanteren de volgende uitgangspunten ten aanzien van specifieke kostenposten of inkomsten:

- *Indexeren* volgens de afgesproken systematiek (AB 15 december 2021).
 - Loonkosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2025 (loonvoet sector overheid) inclusief nacalculatie van het voorlaatste begrotingsjaar.
 - Overige exploitatiekosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2025 (overheidsconsumptie netto materieel).
- *Renteopbrengsten*: uitgaan van werkelijke renteopbrengsten per jaarschijf en in verband met de dalende trend in de meerjarenraming hierbij werken met een egaliseringsreserve rente. We hanteren een rentebate van € 200.000 als structurele dekking voor de organisatiekosten. Dit bedrag is gebaseerd op de gemiddelde verwachte renteopbrengsten 2026-2030. Meer ontvangen rente in een jaar wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve rente en bij lagere renteopbrengsten wordt dit onttrokken aan de egaliseringsreserve rente. De egaliseringsreserve rente mag een maximale omvang van € 600.000 hebben. Meeropbrengsten vloeien terug in het exploitatieresultaat.
- In de begroting is een structurele *opbrengst vanuit subsidies* verwerkt van € 120.000. Meestal zijn subsidies wel meerjarig, maar niet structureel dus hier zit een verhoogd risicoprofiel dat we meenemen bij de bepaling van het weerstandsvermogen (omvang algemene reserve).

Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de algemene financiële beschouwing in deel 3 onderdeel 3.1.

Bijdrage gemeenten 2027

Op basis van bovengenoemde financiële uitgangspunten bedraagt de absolute stijging van de inwonerbijdrage voor **2027 € 107.672** voor de gemeenten én is de begroting structureel sluitend.

Bijdrage van de gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van gemeenten 2026	2.500.005	8,24
Absolute stijging van de autonome kosten	107.672	0,34
Bijdrage van gemeenten 2027	2.607.677	8,58

Jaarlijks wordt een eventueel overschot bij de bestemming van het jaarresultaat toegevoegd aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2027: max. € 151.909), zoals opgenomen in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2025.

Risico's weerstandsvermogen en reserves

In de begroting is een structurele subsidieopbrengst opgenomen van € 120.000. Subsidies zijn niet structureel, vaak wel meerjarig. Ondanks dat er steeds wel nieuwe subsidies worden toegekend, zit hier een verhoogd risico. Dit risico nemen we mee bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio. Wellicht dat dit risico nog hoger wordt als de NPVR-middelen met structurele formatie worden ingezet (zie actuele ontwikkelingen).

Voor de normale bedrijfsrisico's is een weerstandscapaciteit aanwezig van € 500.000. Het maximale te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen is gebaseerd op $1,4 * \text{benodigde weerstandscapaciteit}$, dit is $1,4 * € 489.000 = € 685.000$. De weerstandsratio bedraagt 1,0. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt een nadere uitwerking van mogelijke risico's opgenomen.

Er is een reserve toekomstbestendige organisatie gevormd (€ 150.000) voor kosten voor organisatieontwikkeling en mogelijke frictiekosten naar aanleiding van de uitwerking van de inhoudelijke agenda en de bijbehorende Governance. Komende maanden moet dit duidelijk worden of hiervoor nog aanvullende kosten gemaakt gaan worden.

Er is een egaliseriereserve rente gevormd voor het opvangen van verschillen tussen werkelijk ontvangen rente en structurele inzet van rente als dekking van de organisatiekosten. De egaliseriereserve is een buffer, waarmee eventuele tekorten in het ene jaar kunnen worden opgevangen met overschotten in het andere jaar.

Het investeringsfonds bevat begin 2026 € 5 mln. Hiervan is € 4 mln. ingezet als cofinanciering voor Regiodeal II. Het restant is nodig voor eigen projecten (o.a. onverwachte hoek 2026 en Achterhoek Monitor 2026-2028) en voor werkbudgetten voor tafels en board. Het investeringsfonds wordt gevoed met incidentele opbrengsten uit subsidies en een eventueel positief jaarsaldo van Regio Achterhoek (tot een maximum van € 0,50 per inwoner).

Bijdrage projecten

De besluitvorming over financiële bijdragen (subsidies vanuit Regio Deal of provinciale Gebiedsopgavemiddelen) aan projecten loopt via de Ontwikkeltafels (*voorlopige naam, vooruitlopend op de governance*), Achterhoek Board en het dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Projecten worden ingediend en uitgevoerd door verschillende partners binnen de samenwerking. Verantwoording vindt plaats door de uitvoerende partner op basis van de afgegeven subsidiebeschikking.

Besluitvorming programma's en paragrafen

Gemeenten worden gevraagd in te stemmen met programma 1 'Bestuur en organisatie' en programma 3 'Bedrijfsvoering en Rente' en de verplichte paragrafen. Het programma 'Ontwikkellijnen' wordt aangeboden ter kennisneming, omdat dit breder is dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Zie onderstaand de schematische weergave van het besluitvormingsproces.

De besluitvorming over de concept Visie 2050 en daarmee de inhoudelijke agenda volgt in november. De organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes worden binnen de bestaande financiële kaders worden uitgewerkt.

Besluitvormingsproces begroting

Volgens de gehanteerde planning dient de begroting in het algemeen bestuur van **9 september** te worden vastgesteld. Hiervoor geldt de volgende procedure:

16 april	De kaderbrief wordt behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur. Direct daarop wordt de kaderbrief ter informatie verzonden aan de colleges van de deelnemende gemeenten met het verzoek dit door te zetten naar de raden.
13 mei	De programma's, verplichte paragrafen en bijlagen worden in de vergadering van het dagelijks bestuur behandeld.
15 mei	Het volledige boekwerk wordt aan de deelnemende gemeenten verzonden ter behandeling in de raad voor het geven van zienswijzen.
15 aug	Tot 15 augustus mogelijkheid voor gemeenten om zienswijzen over de programmabegroting kenbaar te maken bij Regio Achterhoek.
9 sept	Besluitvorming over de programmabegroting in de vergadering van het algemeen bestuur.
In het najaar	Eventuele organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes worden verder uitgewerkt en indien nodig met een (budgettair neutrale) begrotingswijziging worden voorgelegd.

Deel 1

Beleidsbegroting

Programma's

Programma 1

Bestuur en organisatie

Dit programma bestaat uit het onderdeel Bestuur en organisatie, inclusief de begroting van Regio Achterhoek.

Governance (begroting Regio Achterhoek)

Sinds 2018 is de Governance 30 (Ondernemers, maatschappelijke Organisaties en Overheden) ingericht met een Achterhoek Raad, Achterhoek Board en Thematafels. N.a.v. de evaluatie in 2024, zijn er in 2025 voorstellen gedaan en gesprekken gestart om de Governance aan te passen en een nieuwe Visie 2050 op te stellen. De voornaamste redenen om de doorontwikkeling in te zetten zijn:

1. Een integrale benadering van complexere maatschappelijke opgaven
2. Regionale regie op transities
3. De behoefte aan meer inhoudelijke focus
4. Een duidelijkere rolgeving van de 8RHK ambassadeurs organisatie
5. Breder eigenaarschap over de visie en uitvoering

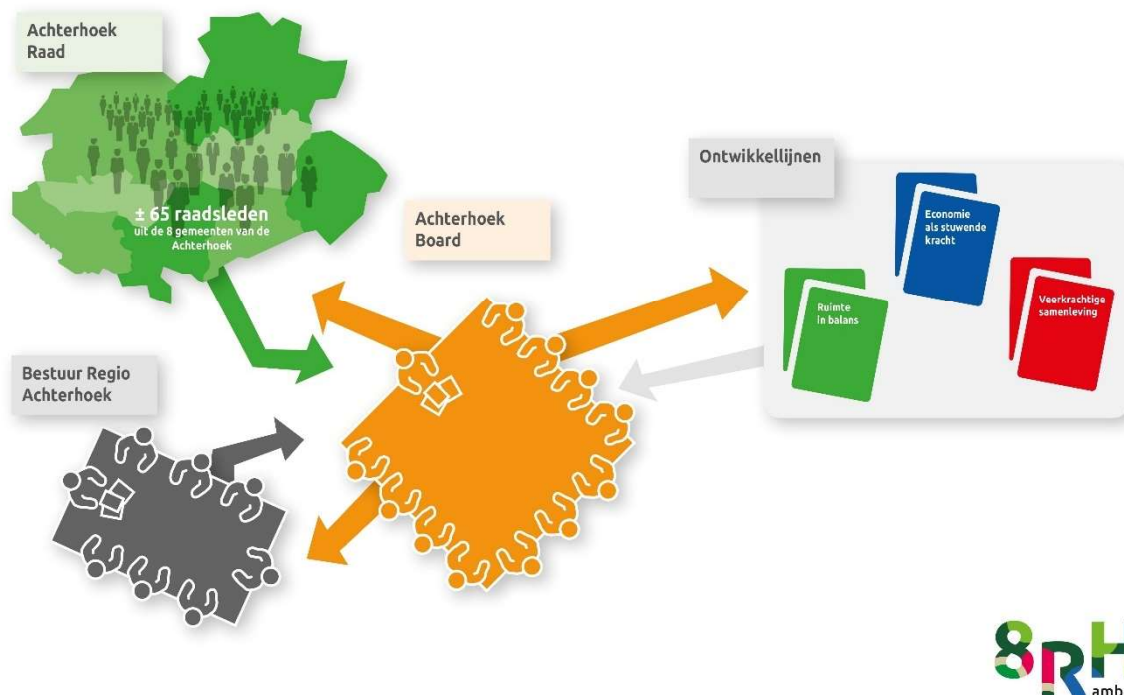
In september 2025 zijn de vertrekpunten voor de doorontwikkeling van de Governance beschreven:

1. 3-O samenwerking is leidend
2. Draagvlak en bereik vergroten
3. Strategische versterking
4. Flexibiliteit en integraal werken
5. Van start-up naar scale-up
6. We gaan aan de slag met een icoonproject voor de Achterhoek

Dit proces is nog niet afgerond. Medio mei 2026 staat de concept visie 2050 op de agenda van de Achterhoek Raad. Om later dat jaar te worden vastgesteld.

De verwachting is dat er gewerkt gaat worden langs 3 inhoudelijke ontwikkellijnen en daaronder een aantal - flexibele- ontwikkelprogramma's/opgavetafels. Schematisch zou dat er dan zo uit kunnen zien.

Achterhoekse samenwerking

Regio Achterhoek is de motor van de samenwerking en daarom zijn de taken en de begroting van Regio Achterhoek in dit programma en in het programma Bedrijfsvoering en Rente opgenomen. Hieraan is ook de bijdrage in de organisatiekosten van gemeenten gekoppeld. Dit programma en programma 3: Bedrijfsvoering en rente liggen dan ook ter besluitvorming voor aan de gemeenten. Programma 2, met de inhoudelijke ontwikkellijnen is opgenomen om inzicht te geven in de inhoud van de Achterhoekse samenwerking, dit programma is informierend.

Organisatie

De organisatie bestaat uit circa 20 fte, onder leiding van de secretaris directeur en werkt met een aantal teams:

- Team Bestuur (directeur, advies, secretariaat)
- Team Financiën (P&C, advies, subsidies, administratie)
- Team Public Affairs, Communicatie en Marketing (pers, media, lobby, profilering)
- Team Regisseurs en Programmamanagers (inhoudelijke ontwikkellijnen, NPVR, RPA, Regio Deal, ontwikkelprogramma's/opgavetafels)
- Team Ondersteuners (inhoudelijk en administratieve ondersteuning regisseurs en programmamanagers)

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De samenwerking in de Achterhoek richt zich op de ruimtelijk- economische agenda.

De visie 2030 is daarvoor het kompas. Zoals hierboven aangegeven wordt deze visie vernieuwd. En in het verlengde daarvan ook de inhoudelijk agenda en rolneming van de Achterhoek Ambassadeurs. Medio 2026 is de conceptvisie richting 2050 gereed met aandacht voor de realisatiekracht: hoe gaan we het waarmaken? De bijbehorende Governance en organisatie van Achterhoek Ambassadeurs volgt in de tweede helft van 2026. Dat maakt dat in deze begroting slechts enkele hoofdlijnen kunnen worden opgenomen.

We richten ons op 3 inhoudelijke ontwikkellijnen:

- Veerkrachtige samenleving
- Economie als stuwende kracht
- Ruimte in balans

Gezamenlijk nemen we verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak binnen en tussen de ontwikkellijnen en richting ontwikkelprogramma's/opgavetafels.

In het verlengde van de Visie 2050 wordt gewerkt aan het regioplan Nationaal Programma Vitale Regio's. Het regioplan is het instrument waarmee we de onderwerpen uit onze visie agenderen in ons gesprek met het Rijk. Het Regioplan sluit dus nauw aan bij de drie ontwikkellijnen in de Visie 2050 maar heeft een bredere scope. Zo komen ook thema's als Veiligheid (incl. ondermijnende criminaliteit en sociale cohesie) en Rijkswerkgelegenheid aan bod. Het Regioplan moet leiden tot (structurele) Rijksinvesteringen in de Achterhoek. Vanuit het Rijk zijn procesmiddelen beschikbaar gesteld om gedurende 3 jaar (2025-2027) het NVPR voor de Achterhoek handen en voeten te geven.

Doelen en activiteiten Regio Achterhoek

Doelen	Activiteiten Regio Achterhoek
Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad • Activiteiten en/of bijeenkomsten voor Raadsleden
Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming	• Adviseren, faciliteren en in positie brengen Achterhoek Board en bestuur • Inzet externe denkkraft • Nationaal Programma Vitale Regio's
Adequate realisatiekracht	• Regievoering strategische ontwikkellijnen (ontwikkelprogramma's) • Faciliteren ontwikkel/opgavetafels • Subsidiewerkzaamheden • Uitvoeren Regio Deal II
Draagvlak en bereik vergroten	• burger/overheids)participatie • Partnernetwerk • Monitoring
Communicatie, public affairs en profilering	• Werkbezoeken en lobbybijeenkomsten • Pers, nieuwsbrieven en social media • Profilering

Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking

We organiseren minimaal 3 ontmoetingen/vergaderingen voor de Achterhoek Raad. Deze bereiden we inhoudelijk voor en we ondersteunen de raadsleden daar waar wenselijk. Naast de officiële vergaderingen zullen we ook informele ontmoetingen en/of werkbezoeken voor leden van de Achterhoek Raad (of indien mogelijk alle raadsleden) organiseren. Vanuit de evaluatie kwam de wens om meer verbinding met de thematafels en andere 2 O's te leggen, zonder dat deze deel uit gaan maken van de Achterhoek Raad. We kijken hoe we dit vorm kunnen geven.

Ook was er de wens om meer bij de inhoud te worden betrokken, gekoppeld aan de opgaven/ontwikkellijnen of door samen 'de boer op' te gaan. Ook hier zetten we actie op.

Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming

De vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur en de Achterhoek Board bereiden we voor en faciliteren we. Dit zijn 4 tot 8 vergaderingen per gremium per jaar. Twee keer per jaar doen we dat tijdens een Achterhoek Dag. Een dag waarop alle thematafels, de Board en het algemeen bestuur op 1 plek samenkomen en waarbij ontmoeting een extra element is.

Twee keer per jaar organiseren we een ontmoeting tussen de Achterhoek Board en het algemeen bestuur. Hier komen de meer strategische vraagstukken rondom bijvoorbeeld lobby aan de orde.

We bereiden de adviezen aan de bestuursorganen voor, ondersteunen en informeren de bestuurders over ontwikkelingen, en zorgen ervoor dat de besluiten uitgevoerd worden.

De rol van de Board op thema-overstijgende dossiers en strategische vraagstukken wordt versterkt. De Board als opdrachtgever formuleert -op basis van de nieuwe visie- expliciet de maatschappelijke opgave (*waarom*), de kaders en gewenste resultaten richting inhoudelijke ontwikkelingen.

Adequate realisatiekracht

De 30 bestuurlijk aangestuurde inhoudelijke ontwikkelingen zijn opdrachtnemers van de Board en vertalen de maatschappelijke opgaven naar *hoe* het resultaat behaald kan worden met oog voor de praktijk, uitvoerbaarheid en draagvlak. Dit vraagt een sterke wisselwerking tussen Board en de inhoudelijke ontwikkelingen om waar nodig bij te sturen, en afspraken te maken over de uitvoerbaarheid zoals capaciteit en financiën. We bereiden de strategische adviezen voor de Board voor en ontwikkelen samenhangende programma's vanuit de drie bestuurlijk aangestuurde ontwikkelingen.

We initiëren subsidieaanvragen, adviseren aanvragers van subsidies en beoordelen de subsidieaanvragen. We zorgen ervoor dat het juiste proces wordt doorlopen richting besluitvorming. We geven beschikkingen af, toetsen op voortgang en afronding. We zijn nauw betrokken bij projectinitiatieven en het adviseren over de subsidiemogelijkheden.

We generen subsidies, coördineren de uitvoering en leggen -via voortgangsrapportages- verantwoording af over de ontvangen subsidies zoals de Regio Deal, Leader, Woondeal en andere (provinciale) subsidies.

Jaarlijks plannen en verantwoorden we onze werkzaamheden. Hiervoor worden de volgende documenten opgesteld:

- Kaderbrief en meerjarenbegroting
- Uitvoeringsplan
- Twee tussentijdse Bestuursrapportages
- Jaarverantwoording

Regio Deal Achterhoek II

De afspraken in de Regio Deal II zijn gericht op het realiseren van de huidige Visie 2030. Het uitvoeren van de Regio Deal Achterhoek II heeft ook in 2027 prioriteit. De looptijd van de Deal is t/m 2028. Omdat het vaak om meerjarige projecten gaat betekent dit dat een groot deel van de beschikbare 25 miljoen aan projecten toegekend moet zijn in 2027. Wij hebben een belangrijke rol in het initiëren, stimuleren en beoordelen van projecten. De stuurgroep Regio Deal (een afvaardiging van de Achterhoek Board) onderhoudt, naast de regisseurs en de projectleider, de contacten met het Rijk.

Draagvlak en bereik vergroten

Mede gelet op de evaluatie, willen we het netwerk vergroten en de participatie versterken. In 2026 kijken we naar de manier waarop. Enerzijds via het partnernetwerk dat is opgebouwd vanuit Onverwachte Hoek en anderzijds om regionale participatie meer structureel vorm te geven. Gedacht kan dan worden aan het sterker aansluiten bij initiatieven die er al zijn binnen de Achterhoek, specifieke inzet op jongeren, een (burger)beraad, of anderszins. Ook de inzet van het Achterhoek Panel (met ruim 6.500 leden) en het jaarcongres van de Achterhoek Monitor lopen in 2027 door.

Communicatie, public affairs en profilering

Vanuit de Visie 2050 en het Regioplan NPVR voeren we een actieve lobby richting provincie, Rijk en Europa. Dit doen we door aanwezig te zijn bij belangrijke debatten, het organiseren van werkbezoeken en gerichte lobbyboodschappen af te geven. Jaarlijks organiseren we het Lentefestival in Den Haag en zijn we aanwezig op de European Week of Regions and Cities.

We volgen de actuele ontwikkelingen en spelen hierop in. Belangrijk daarbij is om onze lobbynetwerken in beeld te blijven houden en de relaties te beheren.

We zijn actief aangesloten bij de gezamenlijke lobby van Oost-Nederland.

In 2027 zullen we extra aandacht besteden om de Achterhoek voor het voetlicht te brengen rondom de provinciale verkiezingen en het coalitieprogramma.

We communiceren actief via onze nieuwsberichten, nieuwsbrieven en persberichten. Daarnaast zijn we proactief op de sociaal mediakanalen van 8RHK ambassadeurs: LinkedIn, en Youtube. We investeren in perscontacten en initiëren persgesprekken. We zorgen voor centrale afstemming en coördinatie van regionale boodschappen. Onze website houden we actueel.

In 2026 lanceren we onze nieuwe merkprofilering. In 2027 zullen we deze verder implementeren waar nodig.

Projecten Governance

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2026.

Projecten	Looptijd	
Achterhoek Monitor 2026 -2028	01-01-2026	31-12-2028
Achterhoek Panel	01-04-2019	ntb
Nationaal Programma Vitale Regio's	01-01-2025	31-12-2027

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven (excl. projecten in voorbereiding).

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	1.351.000	0	0	1.351.000

Wat mag het kosten?

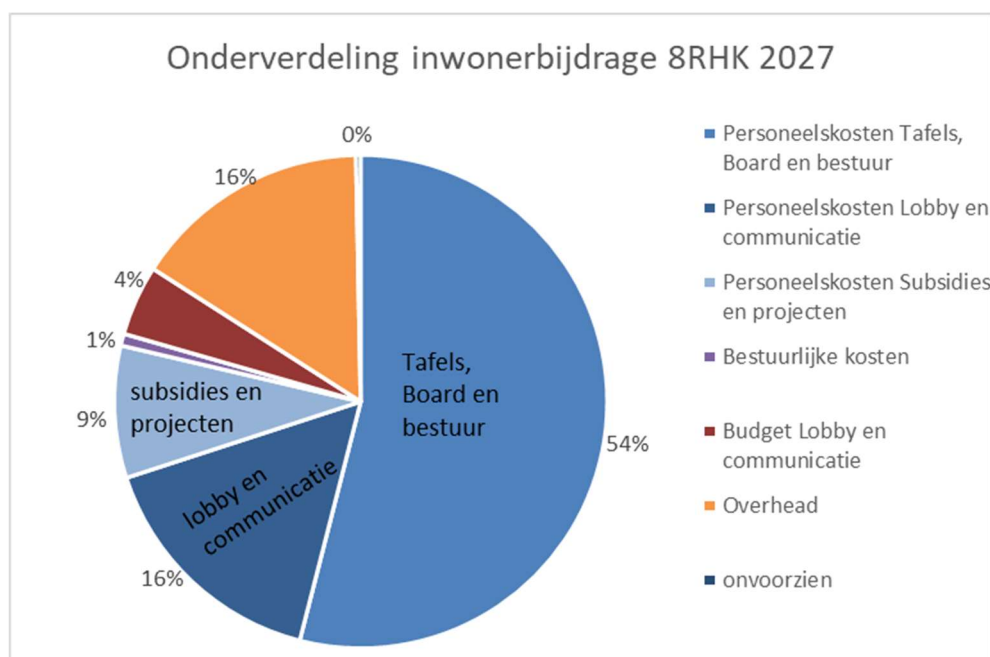
Onder dit programma vallen Achterhoek Visie 2050 en monitoring, Lobby en communicatie, Coördineren van subsidies en projecten, Advisering algemeen en dagelijks bestuur, Achterhoek Board, Achterhoek Raad en Ontwikkeltafels, Uitgaven en inkomsten Investeringsfonds en Onvoorzien.

Begroting Regio Achterhoek (deel 1) Programma 1: Bestuur en organisatie	R 2025	B 2026	B 2027
Lasten (A)	4.951.000	3.511.000	3.309.000
Baten derden (B)	1.910.000	632.000	716.000
Subtotaal (B-A)	- 3.041.000	-2.879.000	-2.593.000
Bijdragen gemeenten (C)	2.422.000	2.255.000	2.375.000
Saldo van baten en lasten (B-A+C)	-619.000	-624.000	-218.000
Onttrekkingen reserves	1.512.000	776.000	370.000
Toevoegingen reserves	-576.000	-152.000	-152.000
Resultaat	317.000	0	0

De inwonerbijdrage bedraagt in totaal € 2.608.000 (programma 1 € 2.375.000 en programma 3 € 233.000) ten opzichte van € 2.500.000 in 2026. De bijdrage voor bedrijfsvoering en rente wordt vanaf 2026 rechtstreeks vanuit programma 3 berekend. Dit betekent dat een deel van de inwonerbijdrage op programma 3 staat. Een nadere onderverdeling van baten en lasten naar kosten- en opbrengstsoorten is opgenomen op de volgende pagina.

De mutatie in de reserve betreft het investeringsfonds. De onttrekking van € 370.000 betreft de jaarlijks vast te stellen werkbudgetten van Board en Thematafels van € 315.000 en een onttrekking van € 55.000 voor projecten waarover besluitvorming is geweest. De toevoeging van € 152.000 betreft de bijdrage van de gemeenten aan het investeringsfonds. Dit wordt jaarlijks bepaald bij de bestemming van het jaarsaldo.

De inwonerbijdrage is als volgt onder te verdelen in kostencategorieën:

Specificatie van baten en lasten

De baten en de lasten uit de begroting van Regio Achterhoek zijn als volgt nader te specificeren:

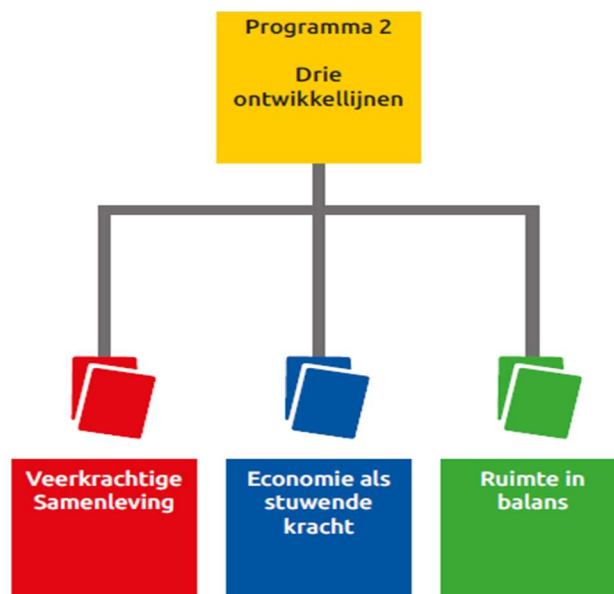
Specificatie baten derden	R 2025	B 2026	B 2027
Bijdrage gemeente in investeringsfonds	76.000	152.000	152.000
Diverse opbrengsten	260.000	119.000	120.000
Opbrengsten projecten	1.216.000	361.000	444.000
Ontvangen rente en doorbelaste kapitaallasten	612.000	401.000	365.000
Interne doorbelasting	736.000	0	0
Sub-totaal baten begroting	2.900.000	1.033.000	1.081.000
Af: programma 3 (Bedrijfsvoering en rente)	990.000	401.000	365.000
Totaal baten programma 1 Bestuur en organisatie	1.910.000	632.000	716.000

Specificatie Lasten	R 2025	B 2026	B 2027
Personeel loonsom	1.921.000	2.261.000	2.355.000
Overige personele kosten	60.000	80.000	83.000
Inhuur derden	291.000	28.000	30.000
Kantoorkosten (huur, ICT, telefonie, etc.)	194.000	217.000	249.000
Bestuur	9.000	17.000	17.000
Lobby en communicatie (werkbudget)	127.000	111.000	137.000
Uitgaven uit investeringsfonds	472.000	315.000	315.000
Uitgaven projecten	1.568.000	822.000	499.000
Werkbudget grens	39.000	0	0
Onvoorzien	196.000	8.000	8.000
Transparante btw voorheffing	52.000	52.000	54.000
Rente en afschrijving	3.000	15.000	10.000
Sub-totaal exploitatie	4.932.000	3.926.000	3.757.000
Bij: Interne doorbelasting	736.000	0	0
Sub-totaal lasten begroting	5.668.000	3.926.000	3.757.000
Af: programma 3 (Bedrijfsvoering en rente)	-717.000	415.000	448.000
Totaal lasten programma 1 Bestuur en organisatie	4.951.000	3.511.000	3.309.000

Programma 2

Dit programma bestaat uit de 3 inhoudelijke ontwikkellijnen waaraan Regio Achterhoek werkt. Dit programma is ter informatie en niet ter vaststelling. De teksten zijn gebaseerd op de concept Visie 2050 en daarmee concept.

Drie ontwikkellijnen

2.1 Veerkrachtige Samenleving

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In 2050 is de Achterhoek hét voorbeeld als het gaat om krachtige gemeenschappen en slim organiseren. We bouwen als regio voort op ons diepgewortelde naoberschap. Inwoners, ondernemers en organisaties dragen samen verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving.

Gezondheid staat daarin centraal: niet de zorgvraag. Voorzieningen en mobiliteit zijn hier naadloos georganiseerd rondom het dagelijks leven van mensen toegankelijk, nabij en flexibel.

Ambitie

De Achterhoek is in 2050 een sterke en veerkrachtige regio met krachtige netwerken, talent en onderlinge solidariteit als basis.

Aanpak

Om de ambitie waar te maken, zetten we onder andere in op:

- Bereikbaarheid en toegang tot voorzieningen.
- Veerkracht en gezondheid.
- Samen leven en ontwikkelen met inwoners.

De onderstaande springplanken in de Regio Deal Achterhoek II dragen bij aan deze ontwikkellijn.

Springplank Regio Deal

- Gezondheid voorop
- Publieke mobiliteitsaanpak
- Bouwen naar Achterhoekse identiteit

Lopende projecten

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2026-2027 worden uitgevoerd om de doelen van de ontwikkeltafels/ontwikkellijnen te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de tafels en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2026.

Projecten	Looptijd	
Zorg voor elkaar	01-01-2025	31-12-2027
Zorgcorporatie Marienvelde	01-04-2025	31-03-2028
MFA De Kiem Dinxperlo	01-01-2026	31-12-2028
Zorgpreventie app kernen Berkelland – Veur Mekare en Met Mekare	01-11-2025	31-10-2028
Noaberschap Nabij, leefbaarheid in Bekveld	01-01-2026	31-12-2028
Regionale beweegmakelaar Jeugd	01-01-2026	31-12-2028
Noabercirkel Welzijn	01-01-2026	01-07-2027
De Lichtenberg	01-01-2026	31-12-2027
Digitale Mantelzorgconsulent voor de Achterhoek (DMCA)	01-06-2026	31-12-2028
Leefbaar Thuis	17-03-2026	31-12-2028
Uitvoering Programma Publieke Mobiliteit Achterhoek	01-09-2025	31-12-2028
Realisatie Publieke Mobiliteitshub Varsseveld	01-01-2026	31-12-2028
Stationsknoop Fase 1 (Noord) – Station Doetinchem	04-02-2026	31-12-2028

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven (excl. projecten in voorbereiding).

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	12.185.944	537.837	123.075	12.846.856

2.2 Economie als stuwende kracht

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In 2050 is de Achterhoek dé MKB-regio van Europa – met een economie die wordt gedragen door een sterke voorhoede van koplopers en ‘hidden champions’. Deze bedrijven maken het verschil: diep geworteld in de regio, leidend in hun sector en van cruciaal belang in internationale waardeketens. De innovatieve maakindustrie vormt daarbij het onderscheidende hart van de economie, waar technologische vernieuwing, vakmanschap en samenwerking samenkomen.

Ambitie

In 2050 is de Achterhoek dé MKB-regio.

Aanpak

Om de ambitie waar te maken, zetten we onder andere in op:

- Een sterk en toekomstbestendig Achterhoeks MKB.
- Innovatie als motor voor economische en maatschappelijke ontwikkeling.
- Talent als bepalende factor voor de economie van morgen.

De onderstaande springplanken in de Regio Deal Achterhoek II dragen bij aan deze ontwikkellijn.

Springplanken Regio Deal

- Verdienvermogen breed bedrijfsleven
- Slimme energiegemeenschappen
- Datagedreven Achterhoek
- Toekomstbestendige arbeidsmarkt
- Inclusieve arbeidsmarkt

Lopende projecten

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2026-2027 worden uitgevoerd om de doelen van de ontwikkeltafels/ontwikkellijnen te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de tafels en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2026.

Projecten	Looptijd	
Agro Innovatiemakelaar 2025-2027	01-01-2025	31-12-2027
Smarthub Energy Hub Winterswijk - Ontwikkelfase	01-08-2025	01-03-2027
Techniekdag Achterhoek	01-01-2026	31-12-2028
Achterhoekse Talentenfonds Opijver 2026-2027	01-01-2026	31-03-2028
Achterhoek Traineeship	01-02-2026	31-12-2028
MKB Dienstverlening – Achterhoek Verbindt	01-07-2025	31-12-2028
Samenwerking Innovatiecentra Achterhoek	01-11-2025	30-11-2028
Programma Datagedreven Achterhoek	01-01-2026	31-12-2028
Regiocoördinator Tech.Land	01-01-2026	31-12-2028

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven exclusief projecten in voorbereiding.

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	8.127.531	66.939	2.435.115	10.629.585

2.3 Ruimte in balans

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In 2050 kleuren we de ruimte in de Achterhoek zelfbewust en richtinggevend in. Onze regio is een krachtige woon- en werkregio waar groei zichtbaar heeft bijgedragen aan brede welvaart. We differentiëren onze ruimtelijke ontwikkeling langs het netwerk van sterke kernen, vitale dorpen en een toekomstgericht buitengebied, waarbij elk deelgebied een eigen ontwikkelstrategie heeft. Een samenhangend netwerk van kernen biedt ruimte aan nieuwe generaties, trekt talent aan en versterkt de economie. Het landschap is daarbij niet onder druk komen te staan, maar blijft behouden als enorme kracht van onze regio.

Ambitie

In 2050 is het Achterhoekse landschap veerkrachtig en herkenbaar. Ontwikkeling heeft bijgedragen aan landschapskwaliteit, vitale kernen en een duurzaam economisch fundament.

Aanpak

Om de ambitie waar te maken, zetten we onder andere in op:

- Verstedelijking Achterhoekse stijl.
- Gebiedsgericht ontwikkelen.
- Sturen op meervoudig ruimtegebruik.

De onderstaande springplanken in de Regio Deal Achterhoek II dragen bij aan deze ontwikkellijn.

Springplank Regio Deal

- Innovatieve woningbouw
- Biobased Achterhoek
- Toekomstbestendige landbouw en duurzame voedselsystemen

Lopende projecten

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2026-2027 worden uitgevoerd om de doelen van de ontwikkeltafels/ontwikkellijnen te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de tafels en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2026.

Projecten	Looptijd	
AI als dataversneller	01-11-2025	31-10-2027
Datagedreven Woningbouw	01-11-2025	31-10-2027
Toekomstbestendig Bouwen Achterhoek	01-05-2026	31-12-2028
Volkshuisvestingsfonds	08-07-2021	31-12-2031
Project Woondeal (wordt per jaar beschikt)	pm	pm
Project Overheadkosten Leader 2023-2027	23-02-2024	31-12-2027

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven (excl. projecten in voorbereiding).

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	12.081.153	0	0	12.081.153

Programma 3

Bedrijfsvoering en rente

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Te bereiken effect

Wij willen begrotingsevenwicht binnen de bij andere programma's nagestreefde doelstellingen en met een minimale bijdrage van de gemeenten een maximaal resultaat behalen. De kosten en opbrengsten moeten elkaar, gezien de beperkte financiële armslag, zoveel mogelijk in evenwicht houden.

Prestatie-/resultaatafspraken per activiteit Regio Achterhoek

Voor de activiteiten die Regio Achterhoek uitvoert gelden de volgende afspraken voor 2027:

Activiteit	Prestatie-/resultaatafspraak
Incidentele financiering	Realiseren van begrotingsevenwicht
Algemeen financieel beleid	• Voldoen aan wettelijke kaders (rechtmatigheid) • Continu verbeteren van de beleidscyclus • Adequate bedrijfsvoering • Uitvoeren van interne controles • Verantwoording van de uitgaven
Treasury	Beheren van de financiële middelen

Wat mag het kosten?

Begroting Regio Achterhoek (deel 2) Programma 3: Bedrijfsvoering en rente	R 2025	B 2026	B 2027
Lasten (A)	717.000	415.000	448.000
Baten derden (B)	990.000	401.000	365.000
Subtotaal (B-A)	273.000	-14.000	-83.000
Bijdragen gemeenten (C)	-	245.000	233.000
Saldo van baten en lasten (B-A+C)	273.000	231.000	150.000
Onttrekkingen reserves	-	5.000	5.000
Toevoegingen reserves	-200.000	-236.000	-155.000
Resultaat	73.000	0	0

Toelichting

De bijdragen gemeenten betreffen de kosten voor bedrijfsvoering minus een structurele dekking vanuit de rente (€ 200.000). Deze bedragen worden vanaf 2027 rechtstreeks vanuit dit programma toegerekend aan de inwonerbijdrage.

De kosten voor bedrijfsvoering betreffen de kosten voor leiding en ondersteuning en huisvesting. Van deze kosten is een bedrag van € 438.000 overhead en € 10.000 rentelasten. Voor een nadere toelichting wordt u verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering en het taakveldenoverzicht in de bijlagen.

De onttrekking aan de reserves (€ 5.000) betreft een onttrekking aan de reserve onderhoud huisvesting voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten. De toevoeging aan de reserves (€ 155.000) betreft de toevoeging van het saldo rente aan de egaliseringsreserve rente.

Deel 2

Beleidsbegroting

Paragrafen

1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen om (incidentele) financiële tegenvallers te kunnen opvangen om taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen om niet begrote kosten te dekken) en de risico's (waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten). Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van Regio Achterhoek.

1.1 Beleid

In de nota "reserves en voorzieningen" van juli 2024 zijn kaders gegeven hoe met het vermogen van de Regio kan en mag worden omgegaan. Door het algemeen bestuur is besloten (AB 17 december 2021) dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt berekend op basis van een weerstandsratio van $1,4 \times$ de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 489.000. De maximale omvang voor het weerstandsvermogen is dan $1,4 \times € 489.000 = € 685.000$. Een surplus wordt uitbetaald als de beschikbare weerstandscapaciteit boven dit maximale bedrag uitkomt. Dit surplus wordt jaarlijks bepaald bij het vaststellen van de begroting en wordt bepaald op basis van het laatste jaar van het meerjarenbeeld, rekening houdend met de effecten van inmiddels genomen bestuursbesluiten met financiële gevolgen voor volgende jaren.

1.2 Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij besteedbaar deel van de algemene reserve vermeerderd met stille reserves en met onvoorziene posten.

Per 31 december	2026	2027	2028	2029	2030
Vrij besteedbaar deel alg. reserve	492.000	492.000	492.000	492.000	492.000
Stille reserves	memorie	memorie	memorie	memorie	memorie
Onvoorzien	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000

De beschikbare weerstandscapaciteit blijft onder het maximaal toegestane bedrag van € 685.000.

1.3 Risico's

Door middel van sessies met de medewerkers zijn de risico's bij Regio Achterhoek in kaart gebracht. Er is een inschatting gemaakt van de kans dat de gebeurtenis daadwerkelijk plaatsvindt en de (financiële) impact daarvan. De 7 meest belangrijke risico's staan hierna genoemd.

Risico	Kans	Impact (€) per jaar	Beheersmaatregelen
Inzetten van incidenteel beschikbare middelen voor projecten (bijv. middelen bevolkingsdaling); risico's zijn geen politieke keuzes durven maken, tegenstrijdige belangen en het vinden van cofinanciering.	Hoog	Reputatieschade. Geen impact in € voor Regio Achterhoek.	Structuur met Achterhoek Raad, Board en Ontwikkelafdelingen met 30 samenwerking voor besluitvorming over projecten.
Als gevolg van een slechtere financiële situatie bij gemeenten bestaat de kans dat Regio Achterhoek een bezuinigings-taakstelling opgelegd krijgt.	Laag	Financiële impact bij een taakstelling van 10% is € 261.000 per jaar.	Bij een bezuinigings-taakstelling zullen structureel maatregelen in gang gezet moeten worden met kans op gevolgen voor wachtgeld.
De gevolgen van de CAO onderhandelingen en premiestijgingen leiden tot hogere personeelskosten.	Laag	Financiële impact bij 1% afwijking in de uitgangspunten is € 24.000 per jaar (<i>gebaseerd op primaire begroting</i>).	Realistisch begroten op basis van indexcijfers uit de september circulaire (AB 15-12-2021).
Bij eigen projecten; projecten zijn niet op tijd af of gemaakte kosten voldoen niet aan subsidievoorwaarden door bijvoorbeeld inkoopvoorschriften of verantwoordingseisen.	Laag	Reputatieschade en evt. financiële schade. Bij afkeuring 2% van de projectkosten is het € 31.000 (<i>gebaseerd op jaarrekening</i>).	Subsidievoorwaarden vooraf duidelijk in beeld hebben. Streng interne controle op van de stukken conform eisen subsidievoorwaarden.
Risico's rondom personeel; langdurige ziekte of ontslag werknemer.	Middel	Eén zieke of boventallige medewerker kost gemiddeld € 122.000 per jaar.	Continue aandacht hiervoor vanuit personeelsbeleid.
Beëindiging project met structurele projectformatie	Laag	Eén medewerker is gemiddeld 0,89 fte en kost € 80.000 per jaar.	Tijdig op sturen bij naderen einde projecttermijn.
Minder inkomsten uit subsidies. Subsidies zijn vaak meerjarig maar niet structureel. In de begroting is een structureel bedrag opgenomen.	Middel	Gerekend wordt met een gemiddeld bedrag van € 120.000 per jaar.	Tijdig op sturen bij naderen einde subsidieperiode van de diverse subsidies.

Het maximale risicobedrag bedraagt € 1.479.000. De genoemde risico's zullen niet tegelijk en ook niet in hun maximale omvang optreden. Om te bepalen welke weerstandscapaciteit benodigd is worden kans, frequentie en risicobedrag tegen elkaar afgezet. Hieruit komt een benodigde weerstandscapaciteit van € 489.000.

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is wordt een relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit (begroting 2027 € 500.000). De relatie wordt uitgedrukt in een ratio, waarbij normaliter gestreefd moet worden naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1,0 (voldoende). Zie de beoordelingstabel op de volgende pagina.

De ratio weerstandsvermogen is voor 2027 € 500.000/ € 489.000 = 1,0 (voldoende).

Beoordelingstabel:

Categorie	Ratio weerstandvermogen	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Overige risico's

Schadeclaim Moram

De zaak Moram betreft een brand bij Moram in 's-Heerenberg in maart 2001. In 2004 heeft het dagelijks bestuur besloten dat dit aspect buiten de opschaling van de brandweertaak blijft en voor rekening van de Regio Achterhoek is. In 2006 is een hoofdprocedure John Deere-Moram gestart met een vrijwaringsprocedure richting de Regio. Deze procedure is in 2016 afgerond en hiermee krijgt de vrijwaringsprocedure tussen Regio en Moram geen vervolg. In 2008 is een tweede claim in de hoofdprocedure Bosman-Moram neergelegd bij de Regio Achterhoek. De vrijwaringsprocedure van Moram richting Regio krijgt geen vervolg (schikking in hoofdprocedure). Er loopt formeel echter nog wel steeds een procedure bij het Gerechtshof in deze zaak, waardoor de zaak op enig moment weer zou kunnen gaan leven. De verwachting dat dit gebeurt, is klein. In januari 2026 heeft de Regio een stuitingsbrief ontvangen van de verzekeraar van John Deere. Hiermee wordt de verjaring van de (eventuele) vorderingen van John Deere en haar verzekeraars op de Regio gestuit.

1.4 Financiële kengetallen

In de BBV is voorgeschreven dat in deze paragraaf een set van vijf verplichte financiële kengetallen opgenomen moet worden voorzien van een toelichting.

Kengetallen:	Rekening 2025	Begroting 2026 primair	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027
Netto schuldquote (zie I)	-115%	-147%	-162%	-143%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-120%	-160%	-170%	-150%
Solvabiliteitsratio (zie II)	17%	36%	26%	42%
Structurele exploitatieruimte (zie III)	6,35%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt

Kengetallen meerjarenbegroting:	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Netto schuldquote (zie I)	-119%	-93%	-88%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-127%	-100%	-92%
Solvabiliteitsratio (zie II)	55%	43%	38%
Structurele exploitatieruimte (zie III)	0%	0%	0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

- I De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Een negatieve schuldquote geeft aan dat er sprake is van een overschot aan middelen, dit is bij Regio Achterhoek het geval. Omdat de door derden bekleemde middelen komende jaren worden uitgegeven wordt de schuldquote minder negatief.
- II De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Regio Achterhoek in staat is aan haar financiële verplichting te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe gezonder het bedrijf. Dit percentage blijft redelijk constant.
- III De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Dit kengetal geeft aan dat er binnen de begroting van Regio Achterhoek geen structurele vrije ruimte aanwezig is.

1.5 Conclusie weerstandsvermogen

De omvang van het vrij besteedbare deel van de algemene reserve is voor 31 december 2030 begroot op € 492.000. De begrote beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2030 bedraagt € 500.000. De weerstandsratio is voldoende. Het geformuleerde plafond voor het weerstandsvermogen is vastgesteld op € 685.000. Er is dus geen sprake van een surplus van de algemene reserve.

De Regio heeft geen risico-dossiers die niet onder de normale bedrijfsrisico's vallen waarvoor de weerstandscapaciteit aanwezig is.

2 Paragraaf financiering

In deze paragraaf geven we inzicht in het financieringsbeleid van Regio Achterhoek. In de financieringsparagraaf (ook wel treasuryparagraaf) komen achtereenvolgens aan de orde treasurybeheer en financiering.

De beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie voor Regio Achterhoek zijn vastgelegd in:

- Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek (2025)
- Treasurystatuut Regio Achterhoek (2011)
- Nota reserves en voorzieningen Regio Achterhoek (2024)

2.1 Treasurybeheer

Het treasurybeheer is (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige financieringsstatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Tot treasuryrisico's behoren renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties binnen de treasuryfunctie. De wet fido en het hierop gebaseerde treasurystatuut geven de speelruimte waarbinnen de treasury-activiteiten moeten plaatsvinden. Leningen of garanties mogen alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Met de komst van het Schatkistbankieren is het uitzetten van overtollige middelen bij financiële instellingen niet meer mogelijk.

2.1.1 Renterisico

Het renterisicobeheer heeft als doelstelling het beperken van de invloed van mogelijke rentewijzigingen op de financiële positie van de organisatie. De wet Fido geeft twee concrete richtlijnen (de renterisiconorm en de kasgeldlimiet) voor het beheersen van renterisico's.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het renterisico bij herfinanciering. Om dit risico te beperken, mag de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherziening niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen (rente-risiconorm). Regio Achterhoek heeft geen geldleningen lopen in 2027. Derhalve is er geen renterisico.

Kasgeldlimiet

Om de rentegevoeligheid te beperken is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld (kort geld). De netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor Regio Achterhoek bedraagt voor 2027 € 308.000 ($8,2\% * € 3.757.000$). Regio Achterhoek heeft gemiddeld een overschot aan middelen (vlottende middelen > vlottende schuld) en blijft daarmee binnen de limiet.

Renteschema

	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Externe rentelasten over korte en lange financiering	-10.000	-9.000	-9.000	-8.000
Externe rentebaten	365.000	225.000	162.000	157.000
Saldo rentelasten en rentebaten	355.000	216.000	153.000	149.000
Rentelasten projecten (-/-)	0	0	0	0
Rentebaten projecten (+)	0	0	0	0
Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
Rente over voorzieningen	0	0	0	0
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0	0	0	0
Renteresultaat op taakveld Treasury (rentebaat)	355.000	216.000	153.000	149.000

Er wordt € 200.000 rente gebruikt als structurele dekking voor de organisatiekosten. Dit bedrag is gebaseerd op de gemiddelde verwachte renteopbrengsten 2026-2030. Meer ontvangen rente in een jaar wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve rente en bij lagere renteopbrengsten wordt dit onttrokken aan de egalisatiereserve rente.

2.1.2 Krediet- en liquiditeitsrisico's

Vanaf 10 december 2013 is het Schatkistbankieren ingevoerd en worden alle overtollige middelen aangehouden in de schatkist. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meertoegestaan.

Onderstaande tabel geeft de liquiditeitsplanning weer:

Stand 1/1 (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Liquide middelen begin	22.013	12.180	6.872	6.819
Ontvangsten	5.401	3.673	3.722	3.468
Uitgaven	-15.234	-8.981	-3.775	-3.023
Liquide middelen eind	12.180	6.872	6.819	7.264

Bij het verloop van de liquiditeitsplanning is een inschatting gemaakt van de inzet van het investeringsfonds en de resterende provinciale gebiedsopgaven middelen als cofinanciering voor projecten en zijn de te ontvangen middelen van de Regiodeal opgenomen en een inschatting van de inzet hiervan.

2.2 Financiering

De aanwezig activa worden eerst met eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves) en vervolgens met vreemd vermogen (voorzieningen en langlopende schulden) gefinancierd. Regio Achterhoek heeft momenteel geen geldleningen aangetrokken.

In navolgende tabel wordt het jaarlijkse financieringstekort c.q. -overschot op de bestaande vaste activa en passiva geschetst.

Stand 31/12 (x € 1.000)	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Investerings (bestaand)	-	-	-	-	-
Ambtenarenhypotheken	278	272	266	222	154
Vervangingsinvesteringen (MJR)	-	-	-	-	-
Nieuw beleid	-	-	-	-	-
Te financieren activa (A)	278	272	266	222	154
Reserves	6.007	5.539	4.398	3.358	3.140
Voorzieningen	-	-	-	-	-
Geldleningen	-	-	-	-	-
Financieringsmiddelen (B)	6.007	5.539	4.398	3.358	3.140
Financieringstekort (A-B)					
Financieringsoverschot (B-A)	5.729	5.267	4.132	3.136	2.986

Uit de tabel blijkt voor de komende jaren dat de activa uit ambtenarenhypotheken bestaat. Vanaf januari 2009 zijn geen nieuwe ambtenarenhypotheken meer mogelijk, bestaande hypotheken lopen wel door tot het einde van de contractduur. De substantiële middelen in de reserves omvatten voornamelijk het investeringsfonds. Deze middelen zullen met name worden gebruikt als cofinanciering voor projecten.

De maximale omvang van de aan te trekken geldleningen is bepaald op het totaal van uitstaande hypotheken tegen een rentepercentage van maximaal 4% (bestuursbesluit van 11 november 2002). De aantrekking van geldleningen is gerelateerd aan de uitstaande personeelshypotheken, omdat de personeelshypotheken niet direct contant kunnen worden gemaakt. De financiering geschiedt namelijk nu nog door middel van interne financiering. Als zicht is op de inzet van de eigen reserves (m.n. investeringsfonds) ontstaat een maximale financieringsbehoefte van € 283.000 (stand hypotheken per 31-12-2025).

2.3 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat Regio Achterhoek bij ongewijzigde voortzetting van het (financierings-) beleid geen risico loopt. Door de vele aflossingen op hypotheken de afgelopen jaren, wordt het eventueel te financieren bedrag steeds lager (maximaal € 283.000).

3 Paragraaf bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rondom de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voorop. De organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het algemeen bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

3.1 Bedrijfsvoering

Planning & control en administratie

De financiële werkzaamheden bestaan uit het opstellen en bewaken van de begroting, de jaarrekening, (bestuurs-)rapportages, interne controle, verordeningen, externe contacten, inbreng van financiële expertise bij projecten en het voeren van de financiële administratie.

Personeelszaken en automatisering

Voor de salarisadministratie is een contract afgesloten met gemeente Doetinchem en voor personeelsbeleid met gemeente Winterswijk. Voor de automatisering is eveneens een contract afgesloten met gemeente Doetinchem voor het gebruik van netwerkfaciliteiten, ondersteuning en voor de basis hardware (computer inclusief toebehoren). De kosten voor speciale software (financieel pakket, etc.) komen voor rekening van Regio Achterhoek.

Secretariaat

Het secretariaat verzorgt de correspondentie en agendabeheer voor het bestuur, de secretaris en de programmaonderdelen.

Archief

De archiefwerkzaamheden bestaan uit het duurzaam bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van archiefstukken. Er wordt gewerkt met een digitaal archief in OneGov. De aangewezen medewerkers zijn daarbij verantwoordelijk voor een juiste en volledige archivering. Technische ondersteuning wordt vanuit de gemeente Doetinchem gegeven.

3.2 Doelmatig en doeltreffend beleid

In de verordening “onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Regio Achterhoek 2023” is opgenomen dat het dagelijks bestuur aan de hand van door hem onderzochte risico's in de bedrijfsvoering in de begroting jaarlijks óf en ten aanzien van welke organisatieonderdelen, taken of projecten onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur zal worden gedaan. Op dit moment zijn er geen risico's in beeld die aanleiding geven voor een onderzoek.

3.3 Rechtmatigheid

Het dagelijks bestuur is staatsrechtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid en stelt een rechtmatigheidsverantwoording op die wordt opgenomen in de jaarrekening. De accountant betreft de rechtmatigheidsverantwoording in de oordeelsvorming bij de controle van de jaarrekening. Rechtmatigheid heeft betrekking op drie criteria: Begrotingscriterium, Voorwaardencriterium en het Misbruik en oneigenlijk gebruik.

Om als bestuur verantwoording te kunnen afleggen is een intern controleplan opgesteld en vastgesteld (AB 10 maart 2021). Het interne controleplan maakt inzichtelijk welke processen onderdeel van de interne controle uitmaken en wat de diepgang van de interne controlewerkzaamheden zijn. Deze controlewerkzaamheden worden gedurende het begrotingsjaar uitgevoerd.

3.4 Nadere toelichting bedrijfsvoering en formatie

Volgens de richtlijnen in de financiële verordening worden onderstaande kosten in de paragraaf opgenomen.

	Begroting 2026	Begroting 2027
Personeelskosten	2.261.000	2.355.000
Personeel in fte (excl. projecten)	19,75	19,75
Inhuur derden	28.000	30.000
Huisvestingskosten	52.000	80.000
Automatiseringskosten (incl. printer)	73.000	71.000
Budgetten voor bestuur (incl. bijeenkomsten colleges en raden)	17.000	17.000
Accountantskosten	14.000	15.000

3.5 Beleidsindicatoren

Op 1 april 2018 is de Regeling Beleidsindicatoren vastgesteld. De volgende beleidsindicatoren zijn van toepassing. De indicatoren worden berekend op basis van het aantal inwoners over de gehele regio, ofwel 303.817 inwoners.

Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,07 fte
Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,08 fte
Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 1,33 per inwoner
Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	€ 30.000, ofwel 1,3%
Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	12%

4 Paragraaf subsidies

Subsidiemogelijkheden voor projecten

In deze paragraaf wordt ter informatie aangegeven welke mogelijkheden er zoal worden gebruikt voor subsidies. Afhankelijk van de soort subsidie die er wordt aangevraagd voor een project zal er een passende route worden doorlopen voor toekenning van de subsidie.

Verloop projectvoorstel

Op het moment dat een projectidee ontstaat wordt dat via een Ontwikkeltafel begeleid tot een volwaardig projectvoorstel met ook een financieringsvoorstel. Hierin is opgenomen welke bijdragen de partners (3 O's) voor hun rekening nemen en voor welk deel een subsidiebijdrage wordt gevraagd. De Ontwikkeltafel leidt bij positief advies het projectvoorstel door naar de Achterhoek Board. Hierin wordt ook aangegeven op welke subsidiemogelijkheden een beroep wordt gedaan. Is de Achterhoek Board positief, dat wordt het voorstel voorgelegd aan het algemeen/dagelijks bestuur. Indien er middelen gevraagd worden uit het investeringsfonds dan is het aan het algemeen bestuur om hier een besluit over te nemen.

Voor de cofinanciering van de overheid zijn er verschillende fondsen/subsidies. Projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling met wisselende projecttrekkers. De uitvoerende partner zorgt zelf voor aanvullende financiering. Verantwoording vindt door de uitvoerende partner plaats op basis van de afgegeven subsidiebeschikking. Projecten worden gemonitord op hun bijdrage aan de gewenste doelen en op de bijdragen door de 3 O's. Niet alle uitgaven lopen via de begroting/jaarrekening van Regio Achterhoek.

In deze paragraaf worden de verschillende subsidiestromen nader toegelicht. De projecten zelf worden per thema benoemd in het programma Ontwikkellijnen.

4.1 Gebiedsopgave Provincie Gelderland

De provincie heeft middelen beschikbaar gesteld voor vijf gebiedsopgaven, waaronder de Achterhoek. Deze middelen zijn of worden toegekend aan projecten. Via een bulkbeschikking (2021) heeft de provincie 7,2 miljoen euro aan de Achterhoek beschikt. Deze middelen moeten uiterlijk 31 december 2026 zijn ingezet. Daarnaast heeft de provincie in 2025 2 miljoen euro beschikt voor cofinanciering van Regiodeal II. Deze middelen moeten uiterlijk 31 december 2028 zijn ingezet.

De middelen vanuit de Gebiedsopgave worden ingezet als cofinanciering voor projecten. Projecten komen vanuit het veld. De projecten worden inhoudelijk en financieel kortgesloten met de Ontwikkeltafel en de provincie en voorgelegd aan de Achterhoek Board. Het dagelijks bestuur neemt uiteindelijk een besluit op basis van het advies van de Achterhoek Board. Regio Achterhoek beschikt de projecten door aan de aanvrager.

4.2 Investeringsfonds

Het investeringsfonds is hoofdzakelijk gevoed met beschikbare incidentele middelen. Het fonds wordt – zoals afgesproken in de Achterhoek Werkt Door 2.0 en vastgelegd in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2025– zo mogelijk gevoed uit een voordelig jaarsaldo van Regio Achterhoek. Dit is maximaal 0,50 per inwoner per jaar (circa € 150.000). Daarnaast wordt het fonds gevoed met incidentele vrijgevallen middelen uit subsidie inkomsten.

Jaarlijks wordt een klein deel ingezet als werkbudget voor de Board (€ 90.000) en de Ontwikkeltafels (€ 135.000 per jaar) en er is jaarlijks € 90.000 beschikbaar voor kleine initiatieven. De overige middelen worden ingezet als (co-) financiering voor projecten. Inzet van het investeringsfonds loopt via de begroting van Regio Achterhoek. Het algemeen bestuur besluit over de inzet van het investeringsfonds.

Verwachte ontwikkeling investeringsfonds:	2027	2028	2029	2030
Stand 1 januari	4.410.000	4.192.000	3.972.000	3.809.000
bij: toevoeging € 0,50 p.i.	152.000	152.000	152.000	152.000
af: kosten Board (jaarlijks vast te stellen werkbudget)	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
af: kosten ontwikkeltafels (jaarlijks vast te stellen werkbudgetten)	-135.000	-135.000	-135.000	-135.000
af: kosten initiatieven (jaarlijks vast te stellen werkbudget)	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
af: projecten (waarover besluitvorming is geweest)	-55.000	-57.000	0	0
af: cofinanciering Regiodeal (€ 3,7 mln.)	pm	pm	pm	pm
Stand 31 december	4.192.000	3.972.000	3.809.000	3.646.000

De regio zet zich in om nieuwe Rijks en provinciale middelen binnen te halen. Het hebben van voldoende cofinanciering is daarbij noodzakelijk. Het investeringsfonds is daar belangrijk voor (gebleken). Het investeringsfonds is echter uitputtend en wordt nauwelijks gevoed. Het investeringsfonds zal ook voor ca 4 mln. worden ingezet als cofinanciering bij de nieuwe Regiodeal, waarvan € 3,7 mln. nog niet is verwerkt in bovenstaande tabel. Dit betekent dat in de toekomst meer cofinanciering nodig is van de partners c.q. het investeringsfonds aangevuld moet worden.

4.3 Regio Deal

De Regio Deal is een Rijksbijdrage. In 2024 is Regiodeal II toegekend voor € 25 miljoen. Projecten hebben voor de uitvoering de tijd tot eind 2028. In 2022 is de herijkte Visie 2030 in de Achterhoek Raad vastgesteld. Bij de herijking van de Visie hebben we ook een financiële doorvertaling van de ambities uit de Visie gemaakt. Dit is de basis voor gesprekken die we met het Rijk en provincie en in Europa voeren en voor gesprekken met investeerders zoals Oost NL. We zijn zo op zoek naar nieuwe financiële middelen om de doelen uit onze Visie te realiseren.

4.4 Interreg

Met INTERREG worden samenwerkingsprojecten langs de Europese grenzen financieel ondersteund. Voor de Nederlands-Duitse grensregio staat in de periode 2021-2027 een bedrag van ca. 465 miljoen euro ter beschikking. De doelstellingen die met deze middelen moeten worden bereikt staan beschreven in het samenwerkingsprogramma "INTERREG Deutschland-Nederland".

Aanvragen kunnen bij Interreg worden ingediend door publieke of private rechtspersonen (organisaties of bedrijven). Uitsluitend projecten waarbij Nederlandse en Duitse partners met elkaar samenwerken worden gesubsidieerd. De financiering van projecten bestaat altijd uit een eigen bijdrage van de partners, EU-subsidiemiddelen en vaak ook uit nationale en regionale subsidiemiddelen (bijvoorbeeld van ministeries of provincies). De aanvragen worden beoordeeld door Interreg en bij een positief besluit wordt een beschikking afgegeven door Interreg.

De zeven gemeentelijke Duitslandcoördinatoren hebben hierin een belangrijke rol. Zij acteren tussen de Euregio en de Ontwikkeltafels om zo te komen tot nieuwe projecten die we in willen dienen.

Op dit moment is één lopende project (EDL zie ontwikkellijn Economie als stuwende kracht).

4.5 LEADER (pop-gelden)

LEADER Achterhoek stelt subsidie beschikbaar voor lokale initiatieven en goede ideeën die de leefbaarheid op het platteland verbeteren. LEADER Achterhoek is bestemd voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, buitengebied Doetinchem, Lochem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk. Regio Achterhoek is eindverantwoordelijk voor de besteding van de LEADER-gelden. Hiervoor is een LEADER-coördinator aangesteld. Voor de Leader periode van 2023-2027 is geld toegekend aan de Achterhoek. De Achterhoek krijgt hiermee € 1.028.190 EU middelen en € 153.461 provinciale middelen ter beschikking. Vorige periode was de Achterhoek het enige Leader-gebied in Gelderland, in de huidige periode zijn er 6 gebieden.

Om voor subsidie in aanmerking te komen is een eigen bijdrage van 50% nodig. De aanvragen worden beoordeeld door de LAG en de provincie. Bij een positief besluit wordt een beschikking afgegeven door de provincie.

Voor de nieuwe Leaderperiode zijn 5 projecten gestart.

Projectnaam	Korte omschrijving
Boerderij Köning, rauwmelkse kazen	Inclusieve dagbesteding en leeromgeving middenin de samenleving.
Paviljoen De Strang	Een horecagelegenheid in Ulft, waar mensen met een verstandelijke beperking een waardevolle dagbesteding krijgen.
Circulair en natuurinclusief verbouwen (goed gevulde)	Kennisdeling via leergroepen over natuurinclusieve en circulaire landbouw
Cultureel centrum Etten	Realiseren van een licht- en geluidsinstallatie in het Multifunctionaal en Cultureel Centrum Etten.
Behoud Cafe Kerkemeijer	Duurzaam behouden en versterken van Cafe Kerkemeijer als gemeenschappelijke voorziening voor het dorp.

Deel 3

Financiële begroting

1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Programma		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Smart Governance		4.951.000	3.511.000	3.309.000
Bedrijfsvoering en rente		717.000	415.000	448.000
TOTAAL LASTEN	A	5.668.000	3.926.000	3.757.000
Smart Governance		1.910.000	632.000	716.000
Bedrijfsvoering en rente		990.000	401.000	365.000
TOTAAL BATEN (exclusief bijdrage gemeenten)	B	2.900.000	1.033.000	1.081.000
Smart Governance gemeenten		2.422.000	2.255.000	2.372.000
Bedrijfsvoering en rente		0	245.000	236.000
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN	C	2.422.000	2.500.000	2.608.000
SALDO BATEN EN LASTEN	C+B-A	-346.000	-393.000	-68.000
Onttrekkingen reserves		1.512.000	781.000	375.000
<i>Investeringsfonds</i>		824.000	776.000	370.000
<i>Egalisatiereserve rente</i>		0	0	0
<i>Reserve toekomstbestendige organisatie</i>		688.000	0	0
<i>Reserve huisvesting</i>		0	5.000	5.000
Toevoegingen reserves		-776.000	-388.000	-307.000
<i>Algemene reserve</i>		-100.000	0	0
<i>Investeringsfonds</i>		-376.000	-152.000	-152.000
<i>Egalisatiereserve rente</i>		-300.000	-236.000	-155.000
TOTAAL MUTATIES RESERVES		736.000	393.000	68.000
GEREALISEERD RESULTAAT		390.000	0	0

2. MEERJARENAMING 2027-2030

	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Smart Governance	3.309.000	3.108.000	3.008.000	3.047.000
Bedrijfsvoering en rente	448.000	447.000	447.000	446.000
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten:</i>				
Salarissen en sociale lasten		102.000	114.000	119.000
Prijsindex		10.000	11.000	11.000
TOTAAL LASTEN	3.757.000	3.667.000	3.580.000	3.623.000
Smart Governance	716.000	513.000	358.000	272.000
Bedrijfsvoering en rente	365.000	225.000	162.000	157.000
TOTAAL BATEN (exclusief bijdrage gemeenten)	1.081.000	738.000	520.000	429.000
Smart Governance	2.375.000	2.375.000	2.487.000	2.612.000
Bedrijfsvoering en rente	233.000	233.000	233.000	233.000
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten:</i>				
Gemeentelijke bijdrage		112.000	125.000	130.000
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN	2.608.000	2.720.000	2.845.000	2.975.000
SALDO BATEN EN LASTEN	-68.000	-209.000	-215.000	-219.000
Onttrekkingen reserves	375.000	377.000	367.000	371.000
<i>Investeringsfonds</i>	<i>370.000</i>	<i>372.000</i>	<i>315.000</i>	<i>315.000</i>
<i>Egalisatiereserve rente</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>47.000</i>	<i>51.000</i>
<i>Reserve huisvesting</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>
Toevoegingen reserves	-307.000	-168.000	-152.000	-152.000
<i>Investeringsfonds</i>	<i>-152.000</i>	<i>-152.000</i>	<i>-152.000</i>	<i>-152.000</i>
<i>Egalisatiereserve rente</i>	<i>-155.000</i>	<i>-16.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
TOTAAL MUTATIE RESERVES (- = toevoeging)	68.000	209.000	215.000	219.000
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0	0

Zie onderdeel 3.3 voor het incidentele deel van de baten en lasten.

3 Toelichting baten en lasten

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de exploitatiebegroting van Regio Achterhoek.

3.1 Algemene financiële beschouwing

3.1.1 Uitgangspunten programmabegroting 2027

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- **Een structureel sluitende begroting**
Een structureel sluitende begroting is volgens de eisen van de Provincie een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor structurele dekking in het laatste jaar. Het algemeen bestuur heeft echter aangegeven een structureel sluitende begroting te willen vanaf het eerste jaar tot en met het laatste jaar van de meerjarenraming.
- **Realistisch begroten**
We hanteren de volgende uitgangspunten ten aanzien van specifieke kostenposten of inkomsten:
 - *Indexeren* volgens de afgesproken systematiek (AB 15 december 2021).
 - Loonkosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2025 (loonvoet sector overheid) inclusief nacalculatie van het voorlaatste begrotingsjaar.
 - Overige exploitatiekosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2025 (overheidsconsumptie netto materieel).
 - *Renteopbrengsten*: uitgaan van werkelijke renteopbrengsten per jaarschijf en in verband met de dalende trend in de meerjarenraming hierbij werken met een egalisatiereserve rente. We hanteren een rentebate van € 200.000 als structurele dekking voor de organisatiekosten. Dit bedrag is gebaseerd op de gemiddelde verwachte renteopbrengsten 2026-2030. Meer ontvangen rente in een jaar wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve rente en bij lagere renteopbrengsten wordt dit onttrokken aan de egalisatiereserve rente. De egalisatiereserve rente mag een maximale omvang van € 600.000 hebben. Meeropbrengsten vloeien terug in het exploitatieresultaat.
 - In de begroting is een structurele *opbrengst vanuit subsidies* verwerkt van € 120.000. Meestal zijn subsidies wel meerjarig, maar niet structureel dus hier zit een verhoogd risicoprofiel dat we meenemen bij de bepaling van het weerstandsvermogen (omvang algemene reserve).

Onderstaand de bijbehorende indexcijfers uit de septembercirculaires:

Indexcijfers	Loonindex		Prijsindex
	Circulaire 2024	Circulaire 2025	Circulaire 2025
2026 nacalculatie	3,8%	2,9%	-0,9%
2027		5,1%	5,1%
Te hanteren index in begrotingsjaar 2027			4,2%
			2,2%

Op basis van genoemde uitgangspunten bedraagt de absolute stijging van de inwonerbijdrage € 107.672.

Specificatie absolute stijging	Totaal
Loonsom	94.962
Opleidingsbudget (1,5% van de loonsom)	1.424
Overige exploitatiekosten (huur, ICT, verzekering, etc.)	11.286
Totale stijging	107.672

3.1.2 Bijdrage per inwoner begroting 2027

De Regio begroting bevat de programma's 'Bestuur en organisatie', 'Ontwikkellijnen' en 'Bedrijfsvoering en rente'. Alleen voor de programma's 'Bestuur en organisatie' en 'Bedrijfsvoering en Rente' wordt een bijdrage van de gemeenten gevraagd in de organisatiekosten.

Bijdrage gemeenten				Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2026				2.500.005	8,24
Absolute stijging van de autonome kosten				107.672	0,34
Bijdrage van gemeenten 2027 bestaand beleid				2.607.677	8,58

Jaarlijks wordt een eventueel overschot bij de bestemming van het jaarresultaat toegevoegd aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2027 max € 151.909), zoals opgenomen in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2025.

3.1.3 Projectbijdrage

De besluitvorming over financiële bijdragen aan projecten loopt via de Ontwikkeltafels, Achterhoek Board en het algemeen/dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Projecten worden ingediend en uitgevoerd door verschillende partners binnen de samenwerking. De uitvoerende partner zorgt zelf voor aanvullende financiering (bijvoorbeeld van bedrijven, organisaties of gemeenten). Verantwoording wordt, op basis van de afgegeven subsidiebeschikking, afgelegd door de uitvoerende partner.

3.1.4 Meerjarenbeeld en risico's

In de meerjarenraming (pagina 35) zijn de meerjarige structurele gevolgen op het gebied van salarissen en prijsindex doorgerekend op basis van de indexcijfers uit de septembercirculaire. Over de meerjarenperiode 2027 – 2030 geeft de inwonerbijdrage voor de gemeenten de volgende ontwikkeling te zien:

	2027	2028	2029	2030
Autonome kostenstijging	€ 0,35	€ 0,37	€ 0,41	€ 0,43
Af: stijging aantal inwoners	-€ 0,01	pm	pm	pm
Totaal per inwoner gemeenten	€ 0,34	€ 0,37	€ 0,41	€ 0,43

In 2027 is er sprake van een negatieve nacalculatie salarissen en sociale lasten van 0,9%. Daarom is de autonome kostenstijging voor 2027 lager dan de jaren erna.

3.1.5 Begroot bedrag onvoorzien

Het budget voor onvoorziene uitgaven is € 8.000. Dit is opgenomen in programma 'Bestuur en organisatie'.

3.2 Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen

De toevoegingen (T) en onttrekkingen (O) aan reserves en voorzieningen zijn als volgt:

Reserve	Progr.	Kosten/opbrengsten	Mutatie	Bedrag
Investeringsfonds	1	Werkbudget board/opgavetafels	O	- 315.000
	1	Kosten projecten	O	-55.000
	1	Bijdrage gemeenten	T	152.000
Reserve onderhoud	4	Onderhoudskosten	O	- 5.000
	4	Rente egalisatie	T	155.000
Totaal mutatie reserves			O	- 68.000

Er zijn in 2027 geen onttrekkingen aan voorzieningen geraamd.

Investerings

Voor 2027 zijn er geen vervangingsinvesteringen geraamd.

3.3 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Hieronder vallen ook de mutaties reserves. In onderstaande tabel is dit weergegeven.

Baten incidenteel	2027	2028	2029	2030
Bijdrage gemeenten in investeringsfonds	152.000	152.000	152.000	152.000
Projectopbrengsten	444.000	241.000	86.000	0
Sub-totaal	596.000	393.000	238.000	152.000
Onttrekking aan reserves	375.000	377.000	320.000	320.000
Incidentele baten totaal	971.000	770.000	558.000	472.000

Lasten incidenteel	2027	2028	2029	2030
Thematafels en Board uit investeringsfonds	315.000	315.000	315.000	315.000
Projectkosten	499.000	298.000	86.000	0
Kosten uit reserve huisvesting	5.000	5.000	5.000	5.000
Sub-totaal	819.000	618.000	406.000	320.000
Toevoeging aan reserves	152.000	152.000	152.000	152.000
Incidentele lasten totaal	971.000	770.000	558.000	472.000

Totaal per saldo incidentele baten (+) en lasten (-)	0	0	0	0
--	---	---	---	---

De toevoegingen en onttrekking aan de egaliseringsreserve rente zijn structureel van aard en daarom niet opgenomen in bovengenoemd overzicht. Het betreft de bespaarde rente over reserves.

3.4 Geprognosticeerde balans

Volgens de BBV is het verplicht een geprognosticeerde balans op te nemen.

Activa per 31 december	Werkelijk 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Financiële vaste activa	283	278	272	266	222	154
Totaal vaste activa	283	278	272	266	222	154
Uiteenzettingen < 1jr	37.715	22.335	12.502	7.194	7.141	7.586
Liquide middelen	60	60	60	60	60	60
Overlopende activa	460	460	460	460	460	460
Totaal vlottende activa	38.235	22.855	13.022	7.714	7.661	8.106
Totaal activa	38.518	23.133	13.294	7.980	7.883	8.260

Passiva per 31 december	Werkelijk 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Eigen vermogen	6.390	6.007	5.539	4.398	3.358	3.140
Totaal vaste passiva	6.390	6.007	5.539	4.398	3.358	3.140
Vlottende schuld <1jr	351	351	351	351	351	351
Overlopende passiva	31.760	16.775	7.404	3.231	4.174	4.769
Totaal vlottende passiva	32.111	17.126	7.755	3.582	4.525	5.120
Totaal passiva	38.518	23.133	13.294	7.980	7.883	8.260

Bijlagen

Formatieplan

Onderstaand het formatieplan voor 2027. Hierin zijn de personele gevolgen van de heroriëntatie nog niet verwerkt. De organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes worden binnen de bestaande financiële kaders in de komende periode verder uitgewerkt. Een gewijzigd formatieplan met, indien nodig, een (budgettair neutrale) begrotingswijziging wordt in het najaar voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Onderdeel	Functienaam	Formatie in fte 2026	Formatie in fte 2027
Kerntaken	Secretaris/directeur	1,00	1,00
	Adviseur bestuur/Achterhoek Board	1,00	1,00
	Adviseur bestuur/Griffie	0,50	0,50
	Adviseur bestuur/Duitsland	0,50	0,50
	Programmaregisseur I	2,50	2,50
	Programmaregisseur II	2,50	2,50
	Programma-/projectmedewerker	3,50	3,50
	Subsidiespecialist	1,00	1,00
	Adviseur public affairs	1,00	1,00
	Medewerker public affairs	0,50	0,50
	Medewerker communicatie/profilering I	1,00	1,00
	Medewerker communicatie/profilering II	1,00	1,00
Totaal kerntaken		16,00	16,00
Ondersteuning	Sr. adviseur financiën	0,75	0,75
	Adviseur financiën	0,69	0,69
	Administrateur	0,78	0,78
	Medewerker financiële administratie	0,53	0,53
	Secretaresse	1,00	1,00
Totaal ondersteuning		3,75	3,75
Totaal excl. projecten		19,75	19,75
Projecten		1,56	-
Totaal incl. projecten		23,42	19,75

Toelichting op het formatieplan

In bovenstaand overzicht is per onderdeel aangegeven wat de toegestane formatie per 1 juli 2026 is. De gegevens zijn uitgedrukt in fulltime eenheden. De gegevens, zoals opgenomen in dit overzicht, zijn gebruikt ten behoeve van het opstellen van de raming salarissen en sociale lasten voor de begroting 2027. De detachering/inhuur vanuit derden is niet meegeteld in de toegestane formatie. Daarvoor worden zo nodig afzonderlijke budgetten in de begroting opgenomen.

De totale formatie van Regio Achterhoek bedraagt 19,75 fte. Er is in 2027 geen (structurele) projectformatie.

Formatie Duitsland

Er is 0,5 fte formatie opgenomen voor adviseur bestuur Duitsland. In een bestuursopdracht "Grensoverschrijdende samenwerking in de Achterhoek" (GROS) werd in 2019 besloten dit budget te gebruiken als werkbudget grensoverschrijdende activiteiten. In het algemeen bestuur van 11 februari 2022 is een midterm review met aanbevelingen behandeld op basis waarvan een nieuwe bestuursopdracht wordt opgesteld. Vooralnog blijft de formatie staan in het formatieplan, maar worden de middelen ingezet als werkbudget.

Wachtgelders

Regio Achterhoek kent voor 2027 geen wachtgelders. De laatste uitkeringsperiode loopt t/m 31 december 2023.

Detachering

Regio Achterhoek kent voor 2027 geen detacheringen naar andere organisaties.

Bepaling loonsom

In de raming van salarissen en sociale lasten wordt uitgegaan van de werkelijke structurele loonkosten per 1 februari 2026, gecorrigeerd voor een autonome loonstijging (indexering inclusief nacalculatie). De salarisindex voor 2027 bedraagt 4,2% inclusief nacalculatie. Voor alle functies wordt de max van de schaal gehanteerd. De totale loonsom voor 2027 bedraagt € 2.355.000.

Netto-uren

De productieve uren ofwel netto-uren bedragen 1.350 uren per formatieplaats, in overeenstemming met algemeen gehanteerde normen.

Omschrijving per fulltime fte		Uren
Formele arbeidsduur volgens CAO	Rekening houdend met 8 feestdagen	1.829
Normaal en bovenwettelijk verlof	4 weken en 7 dagen	194
Ziekteverzuim	5%	82
Aanwezige uren		1.553
Algemeen overleg		50
Opleiding en bijhouden literatuur		40
Frictie-uren (verplaatsing, verzorging, ed.)		113
Totaal indirecte uren		203
Netto werkuren (aanwezige – indirecte uren)		1.350

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Naam reserve	Saldo begin 2026	Vermeer- dering wegens rente 0,00%	Dotatie 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Vermeer- dering wegens rente 0,00%	Dotatie 2027	Onttrekking 2027	Saldo per 31-12-2027
Algemene reserve	491.537	0	0	0	491.537	0	0	0	491.537
ALGEMENE RESERVE	491.537	0	0	0	491.537	0	0	0	491.537
Investeringsfonds (*)	5.034.182	0	152.000	776.000	4.410.182	0	152.000	370.000	4.192.182
Toekomstbestendige organisatie	150.096		0	0	150.096	0	0	0	150.096
Reserve rente-egalitatie	300.000	0	236.000	0	536.000	0	155.000	0	691.000
Reserve huisvesting	23.689	0	0	5.000	18.689	0	0	5.000	13.689
BESTEMMINGSRESERVES	5.507.967	0	388.000	781.000	5.114.967	0	307.000	375.000	5.046.967
TOTAAL RESERVES	5.999.504	0	388.000	781.000	5.606.504	0	307.000	375.000	5.538.504
Voorziening verlofsparen	17.123	0	0	0	17.123	0	0	0	17.123
VOORZIENINGEN	17.123	0	0	0	17.123	0	0	0	17.123
TOTAAL VOORZIENINGEN	17.123	0	0	0	17.123	0	0	0	17.123
TOTAAL-GENERAAL	6.016.627	0	388.000	781.000	5.623.627	0	307.000	375.000	5.555.627

(*) investeringsfonds is nog exclusief onttrekkingen voor cofinanciering Regiodeal waarover nog besluitvorming moet plaats vinden.

TOELICHTING BIJ STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) maakt onderscheid tussen reserves en voorzieningen.

Reserves

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, waaraan geen bestemming is gegeven (vrij besteedbaar). Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming (doel) is gegeven. Deze bestemming kan te allen tijde worden opgeheven; er zitten geen verplichtingen naar derden achter.

Het rechtstreeks aan reserves toevoegen of onttrekken van middelen is niet toegestaan. Dit moet plaats vinden via de exploitatie.

Voorzieningen

Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. De voorziene lasten moeten hun oorsprong in het verleden hebben (voor balansdatum). De voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

Rentetoevoeging

De rentevergoeding over het eigen vermogen is volgens de BBV maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op de externe lasten over het totaal van lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. De Regio heeft geen financieringsmiddelen aangetrokken. Het rentepercentage voor toevoeging aan de algemene reserve is voor 2027 dan ook 0%.

1. Algemene reserve

De algemene reserve dient vooral voor het opvangen van de tegenvallers in het jaarresultaat.

Door het algemeen bestuur is bepaald dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van een weerstandsratio van $1,4 \times$ de benodigde weerstandscapaciteit (AB 17 december 2021), ofwel op basis van de huidige begroting 2027 $1,4 \times \text{€ } 489.000 = \text{€ } 685.000$.

Op 31 december 2027 bedraagt het begrote saldo € 491.537. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op de omvang van de algemene reserve.

2. Bestemmingsreserves

Investeringsfonds

Bij de besluitvorming over de doorontwikkeling is een investeringsfonds gevormd. Jaarlijks wordt een klein deel ingezet als werkbudget voor de Board (€ 90.000) en de Thematafels (€ 22.500 per Thematafel per jaar) en er is jaarlijks € 90.000 beschikbaar voor kleine initiatieven. Het investeringsfonds wordt onder meer gebruikt als cofinanciering voor de projecten. De inzet van de middelen loopt via besluitvorming door het algemeen bestuur. De inzet moet voldoen aan vastgestelde criteria.

In het overzicht is nog geen rekening gehouden met cofinanciering voor de Regiodeal II (€ 4 mln.) voor zover hierover nog geen besluitvorming is geweest.

De regio zet zich steeds in om nieuwe Rijks en provinciale middelen binnen te halen. Het hebben van voldoende cofinanciering is daarbij noodzakelijk. Het investeringsfonds is daar belangrijk voor (gebleken). Het investeringsfonds is echter uitputtend en wordt nauwelijks gevoed, ook omdat de provincie niet meer bijdraagt hieraan. Het investeringsfonds zal ook voor ca 4 mln. worden ingezet als cofinanciering bij de nieuwe Regiodeal. Dit betekent dat in de toekomst meer cofinanciering nodig is van de partners c.q. het investeringsfonds aangevuld moet worden.

Op 31 december 2027 bedraagt het begrote saldo € 4.192.182.

Bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie

In 2025 is een reserve toekomstbestendige organisatie gevormd. Door de besparingsopgaven en gewijzigde uitgangspunten (o.a. egalisatiereserve rente) is de begroting vanaf 2026 structureel sluitend en dit betekent dat de reserve toekomstbestendige organisatie niet meer in volle omvang nodig is. In 2026 is besloten om nog € 150.000 in de reserve te behouden voor kosten van organisatieontwikkeling en mogelijke frictiekosten naar aanleiding van de uitwerking van de inhoudelijke agenda en de bijbehorende Governance.

Op 31 december 2027 bedraagt het begrote saldo € 150.096.

Bestemmingsreserve egalisatiereserve rente

In 2025 is een egalisatiereserve rente gevormd voor het opvangen van verschillen tussen werkelijk ontvangen rente en structurele inzet van rente als dekking van de organisatiekosten. De egalisatiereserve is een buffer, waarmee eventuele tekorten in het een jaar kunnen worden opgevangen met overschotten eerdere jaren. We hanteren een rentebate van € 200.000 als structurele dekking voor de organisatiekosten. Dit bedrag is gebaseerd op de gemiddelde verwachte renteopbrengsten 2026-2030. Meer ontvangen rente in een jaar wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve rente en bij lagere renteopbrengsten wordt dit onttrokken aan de egalisatiereserve rente. De egalisatiereserve rente mag een maximale omvang van € 600.000 hebben. Meeropbrengsten vloeien terug in het exploitatieresultaat.

Op 31 december 2027 bedraagt het begrote saldo € 691.000. Naar verwachting zal er in 2027 een vrijval in het exploitatieresultaat plaatsvinden. Dit is nog niet in de begroting verwerkt.

Bestemmingsreserve onderhoud huisvesting

Begin 2019 is de Regio verhuist naar de Steck aan de Raadhuisstraat in Doetinchem. Het pand werd voor een periode van 3 jaren gehuurd. Het contract wordt jaarlijks verlengd. In juli 2019 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het reserveren van een bedrag van € 25.000 voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten.

Op 31 december 2027 bedraagt het begrote saldo € 13.689.

3. Voorzieningen

Voorziening verlofsparen

De voorziening verlofsparen is opgericht omdat er sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd, naar verwachting, niet van gelijke omvang zal zijn wat betreft de toevoegingen en opnamen van het spaarverlof.

Op 31 december 2027 bedraagt het begrote saldo € 17.123.

3. OVERZICHT TAAKVELDEN 2027

Taakveld		Lasten	Baten	Saldo
Bestuur				
0.1	Bestuur (inc. Regionale samenwerking)	3.300.945	2.174.945	-1.126.000
0.4	Ondersteuning organisatie (overhead)	437.733	432.733	-5.000
0.5	Treasury (renteabaat)	10.000	365.000	355.000
0.8	Overige baten en lasten	8.000	716.000	708.000
		3.756.677	3.688.677	-68.000
0.10	Mutatie reserves	307.000	375.000	68.000
Saldo van baten en lasten		4.063.677	4.063.677	0

VERZAMELSTAAT BIJDAGEN GEMEENTEN 2027

Naam gemeente	Aantal inwoners per 1/1/26	Smart Governance <i>incl onvoorzien</i>	2027		Per inwoner	2026	
			Bedrijfs- voering en rente	ongewijzigd beleid totaal		Totaal	Totaal per inwoner
Aalten	27.617	215.883	21.155	237.038	8,58	226.465	8,24
Berkelland	43.988	343.855	33.696	377.551	8,58	362.200	8,24
Bronckhorst	35.967	281.155	27.552	308.707	8,58	296.850	8,24
Doetinchem	60.491	472.860	46.338	519.197	8,58	495.125	8,24
Montferland	37.011	289.316	28.351	317.667	8,58	305.085	8,24
Oost Gelre	29.871	233.502	22.882	256.384	8,58	247.690	8,24
Oude IJsselstreek	39.584	309.429	30.322	339.752	8,58	325.709	8,24
Winterswijk	29.288	228.945	22.435	251.380	8,58	240.881	8,24
Totaal gemeenten	303.817	2.374.945	232.733	2.607.677	8,58	2.500.005	8,24